

ΚΥΠΡΟΣ

ακόμα υπό κατοχή
ακόμα διαιρεμένη
1974-2019

1974-2019

ΚΥΠΡΟΣ ΑΚΟΜΑ ΥΠΟ ΚΑΤΟΧΗ, ΑΚΟΜΑ ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΗ

Τον Ιούλιο του 1974 η Τουρκία εισέβαλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, παραβιάζοντας τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου. Πέρα από τον απέραντο ανθρώπινο πόνο και τις τεράστιες υλικές απώλειες που προκλήθηκαν, οι οδυνηρές συνέπειες της εισβολής και της επακόλουθης βίαιης διαίρεσης και στρατιωτικής κατοχής από την Τουρκία είναι ακόμα αισθητές, αφού:

- Επί 45 συναπτά έτη, η διά της βίας τεχνητή διαίρεση της Κύπρου και του λαού της παραμένει.
- Πάνω από 36% του κυρίαρχου εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας βρίσκεται ακόμα υπό παράνομη στρατιωτική κατοχή από την Τουρκία, με την παρουσία χιλιάδων βαριά εξοπλισμένων τουρκικών στρατευμάτων να καθιστούν το

κατεχόμενο μέρος της Κύπρου αναλογικά μια από τις πιο στρατιωτικοποιημένες περιοχές του κόσμου.

- 200.000 Ελληνοκύπριοι, περισσότεροι από το ένα τρίτο του συνολικού πληθυσμού, οι οποίοι εκδιώχθηκαν βίαια από το κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπου αποτελούσαν το 70% περίπου του πληθυσμού, στερούνται ακόμα του δικαιώματος επιστροφής στα σπίτια και τις περιουσίες τους.
- Περισσότερα από 800 άτομα, πολίτες και στρατιώτες, είναι ακόμα αγνοούμενοι, καθώς η τουρκική πλευρά αρνείται να συνεργαστεί πλήρως για τη διακρίβωση της τύχης τους.
- Περίπου 400 Ελληνοκύπριοι και Μαρωνίτες, από τις 20.000 που αριθμούσαν στο τέλος Αυγούστου του 1974, παραμένουν εγκλωβισμένοι στα χωριά τους,

που είναι ακόμα υπό κατοχή, ζώντας υπό συνθήκες καταπίεσης και στέρησης.

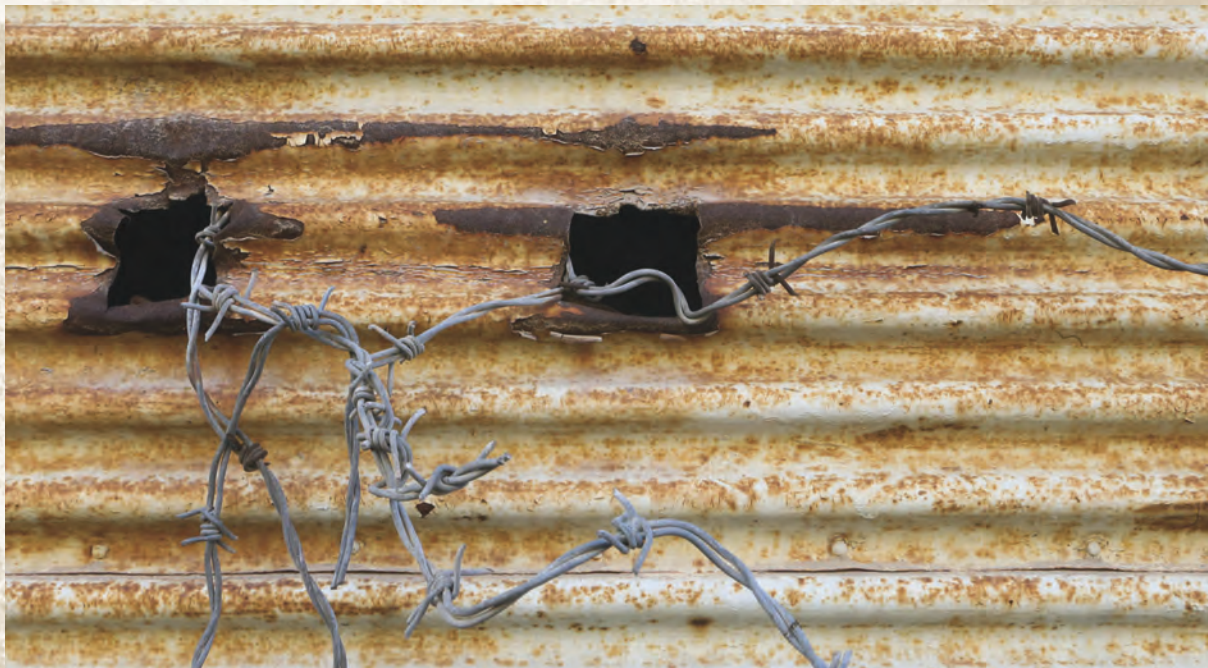
- Ο δημογραφικός χαρακτήρας και η πληθυσμιακή ισορροπία της Κύπρου έχουν αλλοιωθεί, λόγω της παράνομης μαζικής μεταφοράς εποίκων από την Τουρκία στις κατεχόμενες περιοχές καθώς και της μετανάστευσης χιλιάδων Τουρκοκυπρίων από το νησί μετά την τουρκική εισβολή. Ως εκ τούτου, οι Τουρκοκύπριοι είναι σήμερα πολύ λιγότεροι από τα στρατεύματα και τους εποίκους από την Τουρκία, αποτελούν δηλαδή τη μειονότητα στις κατεχόμενες περιοχές.
- Συνεχίζονται ο σφετερισμός ελληνοκυπριακών περιουσιών με παράνομες ανοικοδομήσεις σε ελληνοκυπριακή γη και οι παράνομες πωλήσεις περιουσιών Ελληνοκυπρίων που εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους μετά την τουρκική εισβολή.
- Ανεκτίμητοι εκκλησιαστικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί που ανήκουν στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά εξακολουθούν να κινδυνεύουν, ενώ πολλές εκκλησίες, μνημεία, κοιμητήρια και αρχαιολογικοί χώροι έχουν καταστραφεί, βεβηλωθεί ή λεηλατηθεί. Τα μνημεία στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου αποτέλεσαν στόχο μιας συνεχιζόμενης καταστροφής και περισσότερα από 60.000 πολιτιστικά αντικείμενα έχουν μεταφερθεί λαθραία και πωλούνται παράνομα στο εξωτερικό. Περισσότερες από 550 εκκλησίες και μοναστήρια έχουν λεηλατηθεί, καταστραφεί ή βεβηλωθεί και πάνω από 20.000 εικόνες, ιερά αγγεία, ευαγγέλια και άλλα αντικείμενα έχουν εξαφανιστεί. Οι εκκλησίες έχουν μετατραπεί σε τζαμιά, μουσεία, χώρους διασκέδασης, ξενοδοχεία, στρατόπεδα, αποθήκες, ακόμη και αχυρώνες, ενώ οι ανεκτίμητες εικόνες και τοιχογραφίες τους αφαιρέθηκαν και πωλήθηκαν παράνομα στο εξωτερικό.

Μια σειρά από ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και ψηφίσματα που υιοθετήθηκαν από άλλους διεθνείς οργανισμούς, αντανακλούν την παγκόσμια καταδίκη της τουρκικής εισβολής και τις συνακόλουθες επιθετικές ενέργειες εναντίον της Κύπρου. Μέσω των ψηφισμάτων απαιτείται, μεταξύ άλλων, η αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, η ασφαλής επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους και η διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων. Επιπρόσθετα, ζητείται ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων καθώς και ο σεβασμός της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου.

Στην απόφασή του για την 4η Διακρατική Προσφυγή της Κύπρου κατά της Τουρκίας στις 10 Μαΐου 2001, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε την Τουρκία για συνεχείς παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Η εν λόγω απόφαση ενισχύεται από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της 12ης Μαΐου 2014, σύμφωνα με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η Τουρκία πρέπει να πληρώσει στην Κύπρο €30 εκατ. για την ηθική βλάβη που υπέστησαν οι συγγενείς των αγνοουμένων και €60 εκατ. για την ηθική βλάβη που υπέστησαν οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι της χερσονήσου της Καρπασίας.

Ένας νέος γύρος συνομιλιών για επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος άρχισε τον Σεπτέμβριο του 2013 και διεξήχθη, όπως όλοι οι προηγούμενοι γύροι, υπό την αιγίδα της αποστολής καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Σε αυτό το πλαίσιο, στις 11 Φεβρουαρίου 2014, οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων υιοθέτησαν Κοινή Δήλωση στην οποία, μεταξύ άλλων, επιβεβαιώθηκε η βάση της διευθέτησης, δηλαδή η διζωνική, δικονομική ομοσπονδία

Φωτο: Σταύρος Ιωαννίδης

με πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και στις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου. Επιβεβαιώθηκε, επίσης, ότι η όποια διευθέτηση θα πρέπει να διασφαλίζει το κοινό μέλλον όλων των Κυπρίων εντός της ΕΕ.

Από τον Μάιο του 2015 μέχρι τον Ιούνιο του 2017, οι διαπραγματεύσεις προχώρησαν εντατικά και σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σημαντικό αριθμό θεμάτων.

Δυστυχώς, η Διεθνής Διάσκεψη για την Κύπρο, που διεξήχθη στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας (28 Ιουνίου - 07 Ιουλίου 2017) και επικεντρώθηκε κυρίως στα θέματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων μετά τη διευθέτηση, κατέληξε χωρίς αποτέλεσμα, λόγω της επιμονής της Τουρκίας να έχει το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης στην Κύπρο, να διατηρήσει ένα αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων και μόνιμη παραμονή στρατευμάτων στην Κύπρο μετά τη λύση.

Από τότε, η τουρκική ρητορική αμφισβητεί ανοιχτά τις παραμέτρους των Ηνωμένων Εθνών καθώς και τον στόχο της επανένωσης. Η τουρκική πλευρά επιμένει στις ίδιες θέσεις που οδήγησαν τη Διάσκεψη του Κραν Μοντανά σε αποτυχία. Επιπλέον, η τουρκική πλευρά κλιμάκωσε την απειλητική ρητορική και προκλητικές ενέργειές της στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά παραμένει προσηλωμένη στην επανένωση εντός των παραμέτρων του ΟΗΕ για μια δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία, καθώς κάθε εναλλακτική λύση σε αυτές τις παραμέτρους δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα είτε των Ελληνοκυπρίων είτε των Τουρκοκυπρίων. Ο Πρόεδρος της Κύπρου εξέφρασε επανειλημμένα την ετοιμότητά του να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις από το σημείο που τερματίστηκαν στο Κραν Μοντανά και βάσει του πλαισίου που παρουσίασε ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ κατά τη διάρκεια της Διάσκεψης.

«Μόνο μια βιώσιμη και λειτουργική λύση, που να συνάδει με την ιδιότητά μας ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τις βέλτιστες πρακτικές των δημοκρατικών χωρών των Ηνωμένων Εθνών, μπορεί να δημιουργήσει τις συνθήκες για επίτευξη διαρκούς ειρήνης που θα επιτρέψει στη χώρα μου να προχωρήσει μπροστά και σε όλους και όλες τους Κύπριους και τις Κύπριες να ζήσουν σε ένα κανονικό κράτος και να εργαστούν μαζί για την ευημερία και την ασφάλεια όλων.

Όπως έχω επανειλημμένως πει: Παραμένω σταθερά και πραγματικά προσηλωμένος στην επίτευξη λύσης στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και του ευρωπαϊκού κεκτημένου, συνεχίζοντας τις διαπραγματεύσεις επί του πλαισίου των έξι σημείων που ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ έχει θέσει ως βάση για να προχωρήσουμε.

Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ και η Αποστολή Καλών Υπηρεσιών του είναι ο μόνος τρόπος για να προχωρήσουμε μπροστά.

Αναμένουμε από την Τουρκία, η οποία έχει ρόλο κλειδί στις προσπάθειες για επίτευξη λύσης, να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων και να επιδείξει την απαραίτητη πολιτική αποφασιστικότητα για επίτευξη λύσης και να συμβάλει εμπράκτως στην περιφερειακή σταθερότητα.

Από πλευράς μας επιθυμώ να επαναλάβω ότι είμαστε αποφασισμένοι να ανταποκριθούμε στην πρόκληση της ιστορικής μας ευθύνης και να κάνουμε το παν ώστε να προσφέρουμε ένα ειρηνικό μέλλον για όλους και όλες τους Κύπριους και τις Κύπριες αλλά και για την περιοχή».

Πρόεδρος Αναστασιάδης
73η σύνοδος της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών
Σεπτέμβριος 2018

Φωτογραφία εξωφύλλου: Σταύρος Ιωαννίδης

Γ.Τ.Π. 125/2019 – 5.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Κυπριακή Δημοκρατία
www.pio.gov.cy

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας